

Dnes se dočtete:

- Tat'kům je 24 let
- Tak to začalo
- Slavné výrocky

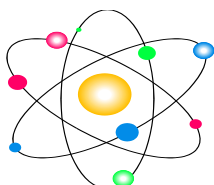
Co dalšího najdete v novinách?

- Pár vzpomínek
- Co nám nejvíce zabíralo čas?
- Energetika aktuálně

Noviny spolku
Jihočestí tat'kové

Srpen 2023

Tat'kův HLAS

Už je to tady! Naše sdružení bylo zaregistrováno!

Občanské sdružení Jihočestí tat'kové (JT), zaregistrované 14.7.1999, se přiřadilo k těm, kteří veřejně podporují jadernou energetiku v České republice.

Tak to začalo!

Výše uvedený titulek, ponechaný z prvního vydání našich novin informoval v srpnu 1999 o vzniku občanského sdružení Jihočestí tat'kové.

Ale co bylo vlastně impulzem ke vzniku sdružení? Ti, kdož se na Temelíně pohybují již od hektické doby spuštění a přivazování demonstrantů k plotu, Ti kdož si pamatují velký transparent „ČSSRno byl“, který na jednu z chladících věží připevnili Greenpeace, Ti si také pamatují, že jsme tehdy chodili do práce kolem nástěnky, kde byly každý den výstřižky z novin. A na nich jsme často četli vyjádření Jihočeských matek a dalších protitemelínských bojovníků o tom, jak je TO nebezpečné, jak TO není dobré pro lidi, jak TO bude drahé atd. Vzpomínáte si?

No a tehdy na jaře jsme koukali s kolegou Zronkem na nástěnku, kroutili jsme hlavami a Bohdan říká: „S tím bychom měli něco dělat“. A udělali jsme. Už pár dní na to jsme stáli na demonstraci v Praze s transparentem.

Potom jsme dali do kupy stanovy, přípravný výbor a 14. 7. měli Tat'kové kulaté razítko od Ministerstva vnitra, jako že teda JO.

Když si pročítám to množství článků, dopisů a mailů, které jsme si vyměnili s různými novinami, odpůrci, zastánci, institucemi, je to zajímavé čtení. A pro mě osobně je nejzajímavější v tom, že se nemusíme stydět za nic, co jsme za těch čtyřadvacet let napsali a hlásali do světa. Na rozdíl od mnoha názorů našich odpůrců se vyvíjí světová energetika tak, jak jsme říkali. Ať se to týká předpokládaného růstu spotřeby elektrické energie, nebo toho, že jaderná energetika má budoucnost.

Nakonec posuďte sami. Zde je úvod z novin vydaných v srpnu 1999:

Sdružení Jihočestí tat'kové je sdružením ekologickým, podporujícím rozvoj jaderné energetiky v České republice na základě přesvědčení, že výroba elektrické a tepelné energie v jaderných elektrárnách je v současné době v České republice jedinou schůdnou možností výroby energie „ve velkém“ s ohledem na poškozování životního prostředí tuhými a plynnými odpady z uhelných elektráren, s ohledem na poměry ve spotřebě paliva ve formě uranu nebo ve formě uhlí, jehož těžba doslova devastuje krajinu.

Jaderné elektrárny jsou také jediným velkým zdrojem (pokud

nepočítáme zdroje vodní, jejichž rozšiřování je v České republice omezeno), který nevypouští do ovzduší oxidy uhlíku, dusíku a síry, které jinak vypouští komíny klasických elektráren, ať už uhelných nebo plynových a které způsobují skleníkový efekt, a tedy oteplování země, které by mohlo mít katastrofální důsledky.

Jak vidíte, byla to nadčasová vize. Stejně jako naše logo:

Proč „tat'kové“?

Proč „tat'kové“ a ne otcové (když Jihočeské matky)?

Protože nám takhle doma říkají naše děti!

A dnes už i naše vnoučata.

Slavné výroky

Ed Fagan (americký právník, který chtěl zastavit Temelín). Možná si na něho vzpomenete... Odešel s nepořízenou...

Nelze na tomto místě nevzpomenout jeho slavného výroku, který pronesl po návštěvě Temelína, že „si není jist, co je nebezpečnější, jestli turbína, nebo jídelna.“

Také nám tu povídal, s prstem naměřeným do objektivů fotoaparátů: „Vy spouštíte Temelín, Vy zabijíte děti!“

Dana Kuchtová (bývalá předsedkyně spolku Jihočeské matky). Výroků od ní by bylo mnoho, vzpomeňme dva:

- „*Bojím se, aby kvůli Temelínu nebyly odstaveny uhelné elektrárny.*“ (Proneseno v televizním pořadu Sněží, což byla první televizní diskuse s naší účastí).
- „*Čím bude větší spotřeba dřeva na vytápění, tím bude to dřevo levnější.*“ (Proneseno v pořadu Uvolněte se prosím).

Stanislav Penc (Spolek přátel koz), který prohlásil: „*Když bouchne Temelín, tak v Evropě nezůstane nikdo naživu...*“

Jiří Tutter (bývalý ředitel Greenpeace) jednou prohlásil (bylo to ještě před spuštěním naší elektrárny): „*Pracovníci Temelína chtějí při spuštění reaktoru udělat záměrně menší havárii, aby dostali peníze za spuštění elektrárny, ale nemuseli ji dále provozovat.*“ A to prý proto, že víme, že Temelín není potřeba.

Jihočeské matky v jednom materiálu zase tvrdily, že: „*Počet slunečních dní nad Temelínem se bude snižovat s tendencí úplného jejich zániku.*“

Tak takové to taky bylo...

A jak se psávalo ve starých tiskovinách, „*laskavý čtenář si sám může udělat svůj názor*“.

Pár vzpomínek...

Když zavzpomínáme na naše význačnější akce, můžeme začít v Praze. Několikrát jsme se zúčastnili výstavy Pragotherm. Stáhli jsme tam lidi z okolních stánků a byla to velmi dobrá průprava na další veřejné vystupování.

Několikrát jsme byli v televizi a v rozhlasu. Rád vzpomínám na naše první rozhlasové vysílání. Byli jsme tam společně s paní Kuchtovou a jejím poradcem panem Vlčkem. A poradce JM byl těsně před přestávkou a písničkou dotázán, zdali je temelínská turbína schopna bezpečného odstavení. „*Samozřejmě ano*“, potvrdil. Stop, začala hrát hudba a my jsme na chvíli opustili studio, neboť tam s paní učitelka zle obořila na svého poradce. ☺

V červnu roku 2001 jsme spolu se sekci mladých z České nukleární společnosti (byl to jejich skvělý nápad!) a WINem (Ženy v jádře) pořádali v Dolním Dvořišti antiblokádu. Vzali jsme svoje děti, ty si vzaly plastová autíčka a motorky a na dvě minuty jsme zablokovali silnici, na protest proti blokádam rakouským.

Na necelé dvě minuty včera symbolicky zablokovali zástupci České nukleární společnosti a členové sdružení Jihočeské tatkové a jejich děti s dětskými hračkami česko-rakouský hraniční přechod v Dolním Dvořišti. (Strana 2) /Foto: ETK - David Václav

Mimochodem, jednou jsem v novinách psal o nesmyslnosti rakouských blokád hranic. Ozval se mi na mail jeden pán a nabízel mi, že v případě potřeby nám na naši blokádu půjčí svůj nový traktor John Deere. A že může sehnat ještě jeden. Nikdy jsme toho nevyužili, neboť blokádou se nic nevyřeší...

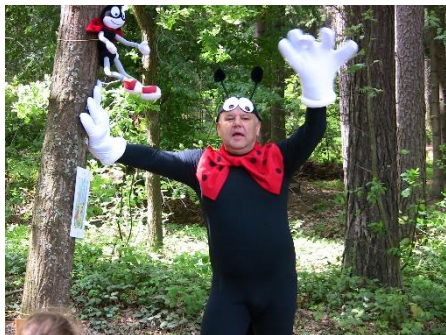
Povedenou akcí byla též účast na kuriózních pravidlech (září 2003). Tato akce se koná pravidelně každý rok a jezdí se z Vyššího Brodu do Rožmberka.

Několikrát jsme se zúčastnili na akci čištění Vltavy. Zvláště po povodních 2002 byly „úlovky“ velké.

Když řeknu Pohádkový les, spousta „temelňáků“ (ale nejen jich) ví, o čem je řeč. Byly to skvělé akce a pomáhali, jak jsme mohli. Každý rok radost pro 1200 dětí. Něco úžasného!

A nesmím zapomenout na pravidelné letní tábory Jihočeských taťků. Poprvé jsme byli na soutoku Sázavy a Blanice a kvůli povodni jsme se málem nedostali domů. V dalších letech jsme jezdili na Hadí poblíž Blatné. Dnes už naše tehdejší děti mají své děti. 😊

Co nám nejvíce zabíralo čas?

Protože to nejdůležitější při jaderné osvětě je kontakt s lidmi, nejvíce ze všeho jsme jezdili na besedy.

Byly to tisíce besed na školách a až na naprosté výjimky to naši lektori dělali ve svém volném čase.

To jen pro ilustraci. Někdo ve vlastním volnu zahrabává, někdo chodí na ryby, někdo za holkami. My jsme jezdili na besedy. A pro ty vytiženější lektory to byl cca celý rok na besedách.

Besedy ale nebyly vždy jen zábavné. Zvláště setkání s odpůrci atomu v Rakousku bývalo hodně náročné.

Když jsme u besed v Rakousku, musím zde zmínit jednoho fyzikáře z Haleinu. On nebyl zastáncem jaderné energetiky, ale říkal, že chce, aby jeho studenti slyšeli oba názory. Zval nás do jejich gymnázia i přesto, že už byl v místních novinách pranýřován, že dělá propagandu jaderným elektrárnám. Statečný člověk.

Když se ohlédneme za celou dobu fungování našeho spolku, je třeba se podívat především na elektrárnu, jejíž dostavbu jsme obhajovali. V roce 2000 jsme bojovali o to, aby se Temelín vůbec dostavěl a spustil.

Tehdy byl Temelín jedinou jadernou v Evropě, která se stavila. Dnes je situace jiná.

Když se podíváte na naše archivní články na www.jihocesti-tatkove.cz, najdete tam spoustu textů, které sloužily jako obhajoba „porodních bolestí“ při zprovoznění elektrárny.

Jaderná elektrárna Temelín se postupně dostala do skvělé kondice a z hlediska provozování nedosáhla (jak jsem si přál před léty) úrovně Dukovan, ale je dnes i o něco lepší.

A mimo jiné, když jsem dostal do ruky první dokumenty o ETE, byl tam uveden výkon 981 MW pro jeden blok. Dnes máme v zimě i 1105 MW na blok.

A já jsem hrdý na to, že tento obrovský úspěch Temelína jsme celé ty roky jako Jihočeští taťkové doprovázeli.

Energetika aktuálně

Válka na Ukrajině pokračuje, našťastí se neuskutečnily černé scénáře ohledně ruského plynu a dnes se bez něho obejdeme. Ceny elektrické energie jsou pořád vyšší než před konfliktem, ale postupně klesají.

Klimatické změny se projevují čím dál tím víc, a i letos musejí například francouzské jaderné elektrárny snižovat výkon kvůli nedostatku chladicí vody v řekách.

Zajímavá zpráva přišla ze Švédska. Tato země několikrát kolem roku 2000 deklarovala, že skončí s jadernou energetikou. A teď, 10. 8. 2023 se z tisku dozvídáme, že se Švédsko naopak chystá postavit nové jaderné bloky a hodlá je spustit do roku 2045.

Náš soused Polsko zvyšuje rychlost v přípravě na stavbu prvního jaderného reaktoru a na pobřeží Baltu by se mělo kopnout do země už v roce 2025.

Němci neustále řeší, zda bylo dobře odstavit jaderné reaktory, či ne. Občas se najde názor nějakého politika, že by se odstavené reaktory měly znovu spustit.

V České republice se chystáme vybrat dodavatele pro pátý blok JE Dukovany. Práce nejdou tak rychle, jako Polsku, ale buďme optimisty. Francie, USA, nebo Jižní Korea u nás nový blok postaví a já věřím, že v těsném závěsu za EDU5 půjde EDU6 a ETE3,4. A někde se tam ještě vměstná malý modulární reaktor, který má stát u současné elektrárny Temelín.

Pro motoristy je novinkou pozitivní zpráva z Bruselu. Je totiž možné, že se v EU přehodnotí zákaz výroby a provozování automobilů se spalovacími motory. A i to souvisí s energetikou.

Přeji všem čtenářům krásné babí léto roku 2023.

Jiří Tyc
prezident spolku

Odkaz na naše webové stránky:

Máte-li zájem seznámit se se stanovami našeho spolku, odkaz je zde:

Pokud máte zájem podporovat čistou energetiku a jste připraveni jednat v souladu s našimi stanovami, můžete se stát členy našeho spolku, Zde si stáhněte přihlášku, stačí vyplnit, podepsat a oskenovanou poslat na info@jihocesti-tatkove.cz.

